

Bestemmelsen bliver staaende, det er maaffe en Følge af vor øvrige politiske Tilstand, at vi ikke have nogen Tillid til Ministeriet og Administrationen, thi ellers kunde der ikke være noget i Vejen for at lade denne Bestemmelse gaa ud. Der maa nemlig være Forskel i Undervisningen i de forskellige Skoler, og ville vi fastholde, at der ingen Forskel skal være med Hensyn til Forkundskaberne, har dette Forslag ikke nær opfyldt den Fordring, der maa stilles til et Lovforslag i denne Retning, og saa er jeg ikke nær saa glad ved det, som jeg ellers vilde være.

Selher: Jeg lægger grumme stor Vægt paa dette, at Eleverne ikke maa opgives, hvilken Skole de agte at søge. Det er en Kendsgerning, at vore Amtsraad ofte ere sammenfattede paa en meget ufolkelig Maade. Man har set overfor Højskoler, at disse Bevillinger, der naturligvis have været bestemte til almindelig Folkeoplysning, ligesom ere blevne anvendte i Politikkens Tjeneste. I saadanne Skoler, hvor Forstanderen var en bekendt Venstremand, har man slet ikke villet understøtte fattige Elever. Jeg skal i den Henseende ophvise, at jeg i mange Aar har været Højskoleforstander i Viborg Amt, og da det var bekendt, at jeg sympatiserede med Venstre i det hele taget, blev der fra Amtsraadets Side rejst en ligesom Storm mod Skolen i den Henseende, saa at ikke en eneste Elev fik Understøttelse, naar han vilde paa min Skole. Da saa en Del Behoere i Amtet henvendte sig til Skole- raadet for at anmode det om ikke at kræve en saadan Oplysning, blev der svaret — og dette Svar blev godkendt fra Ministeriets Side — at naar Amtsraadet skulde bevilge Understøttelse til Elever, der skulde paa en Højskole, maatte Amtets Skoleraad selvfølgelig paa, at vedkommende Skole var en saadan, hvor Eleverne efter deis Opfattelse kunde have Gavn og navnlig ikke Skade af at komme. Følgen deraf blev, at i alt Fald i et saadant Amt fik rige Gaardmandsbørn uden videre Understøttelse, saa snart de sagde, at de vilde paa en Skole, om hvis Bestyrer det var bekendt, at han sympatiserede med Højre, men saa snart det var bekendt, at det var en Skole som den, jeg var Styrrer af, om hvis Forstander man altsaa vidste, at han var Venstremand, blev det, skønt han aldrig holdt nogen politisk Tale paa sin Skole, forhindret at nogen eneste Elev kunde komme der med Understøttelse. Dersom man nu ogsaa vil lade Landbrugsffolerne virke i politisk Henseende hæmmende paa Venstre, saa

kan jeg ikke være med. Jeg vil derfor meget anbefale ikke at udelade Forbudet mod at kræve Oplysning om, hvilken Skole Eleverne ville søge, thi naar den Oplysning kræves, vil det gaa med Landbrugsffolerne ligesom med Folkehøjskolerne.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Tutein): Da det ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgtreds (Bjerre) synes at staa ganske alene med sin Anskuelse om det Forslag, at det ikke maa opgives, hvilken Skole Eleverne ønske at søge, skal jeg ikke trætte det høje Ting med nogen videre Debat om dette Punkt, hvorom jeg antager, at der er Enighed mellem alle Tingets øvrige Medlemmer. Jeg vil blot sige til det ærede Medlem, at naar vi vedvarende fordrer, at der skal være en vis Grad af Modenhed hos Eleverne, er det, som jeg før har sagt, fordi ingen Elev kan følge selv den allertarveligste teoretiske Undervisning, med mindre han er i Besiddelse af de fornødne Forkundskaber og af en vis Modenhed. Derfor kunne vi ikke frasalbe denne Fordring, og jeg tror, at den vil finde Støtte hos enhver, der har haft med Skoleundervisning at gøre, og navnlig med en Undervisning som den, der gives paa Folkehøjskoler og Landbrugsffoler.

Bjerre: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden (Høgsbro): For en kort Bemærkning har det ærede Medlem Ordet.

Bjerre: Jeg vil værge mig imod, at jeg skulde staa og forsvare, at det skulde opgives, i hvilken Skole Eleverne vilde optages. Jeg har blot nævnt det som en Hindring for at komme til Klarhed over, hvor vidt det er muligt at give de Elever Understøttelse, der ville paa Højskole. I Princippet har jeg intet imod, at det skaar der, men jeg anker blot over, at Følgen deraf vil blive, at man ikke kan give saadanne Vempelser, som man mange Gange vilde give, og endnu har jeg ikke faaet Oplysning om, hvorledes man kan give en fattig Elev disse Dispensationer, naar han ønsker at komme paa en Skole, hvis han ikke maa opgives, paa hvilken Skole han ønsker at komme.

Da ikke flere ønskede at udtale sig, var Forhandlingen sluttet.